
HALFJAARRAPPORT 2024

ONTWIKKELINGEN AQUON

INHOUD

1. Managementsamenvatting	3
2. Programmaverantwoording	5
2.1 Programma laboratorium	5
2.2 Programma eigenaren	5
2.3 Uitwerking kostenverdeling	5
3. Ontwikkelingen AQUON eerste halfjaar 2024	6
3.1 Klanten	6
3.2 Ketenpartnerschap	7
3.3 Bedrijfsprocessen	8
3.4 Personeel en organisatie	9
3.5 Duurzaamheid	11
3.6 Centralisatie	11
3.7 Innovatie	12
4. Productie en verwachting	14
4.1 Gerealiseerde productie	14
4.2 Productieverwachting 2024	15
5. Financiële voortgang	16
5.1 Financiële voortgang eerste programma: laboratoriumactiviteiten t/m 30 juni 2024	16
5.2 Jaarverwachting laboratoriumactiviteiten	18
5.3 Investerings	21
5.4 Financiële voortgang tweede programma: eigenaarsdeel	22
5.5 Balans per 30 juni 2024	24
6. Risico en fraudeparagraaf	25
 BIJLAGE	
Pro-forma berekening afrekenen met opdrachtgevers	31

Leeswijzer

- In hoofdstuk 1 wordt een samenvatting gegeven van de ontwikkelingen en behaalde resultaten over het eerste halfjaar van 2024. Hoofdstuk 2 staat in het teken van de programmaverantwoording.
- In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op ontwikkelingen van AQUON.
- De productie en prognose staan centraal in hoofdstuk 4.
- Hoofdstuk 5 geeft een toelichting op de voortgang van de laboratoriumactiviteiten en het eigenaarsdeel, de investeringen en de balanspositie van AQUON (totaal) per 30 juni 2024.
- Afsluitend staan in hoofdstuk 6 de risico's en bijbehorende beheersmaatregelen weergegeven.

1. MANAGEMENTSAMENVATTING

Voor u ligt de halfjaarrapportage 2024 van AQUON. Met gepaste trots kunnen wij u melden dat AQUON op koers ligt. De verhuizing naar ons nieuwe pand in Houten zal dit najaar plaatsvinden en de financiële resultaten zullen dit jaar naar verwachting beter zijn dan voorzien in de programmabegroting 2024.

KERNCIJFERS 2024	Begroting	1e halfjaar	Jaarverwachting
Productie waterschappen (VPx1.000)	16.881	7.759 (46,0%)	17.126 (101,5%)
Kosten laboratoriumdeel (€x1.000)	35.680	16.385 (45,9%)	34.950 (98,0%)
Puntprijs (€)	2,11	2,11	2,04

HOGЕ PRODUCTIE, BEHEERSTE UITBESTEDINGEN EN LABORATORIUMOMVANG

Het productieniveau in het eerste halfjaar ligt, gecorrigeerd voor seizoensinvloeden, iets boven begroting. We raken dit jaar het niveau aan waarop het nieuwe laboratorium in Houten is uitgelegd (17,2 mVP). Het voorziene uitbestedingsniveau ligt dit jaar met 17 procent iets onder de beoogde 20 procent voor ketenregie en kostenoptimalisatie.

LAGERE TOTAALKOSTEN / POSITIEVE VERWACHTINGEN BUSINESS CASE CENTRALISATIE

De kostenontwikkeling in het eerste halfjaar is na seizoenscorrectie iets lager dan begroot. Het hogere productieniveau kan naar verwachting binnen de afgegeven begroting gerealiseerd worden, waardoor de puntprijs 7 cent lager uit zal vallen dan begroot.

MARKTVERWACHTINGEN, INNOVATIE, WETGEVING EN FLEXIBILITEIT

AQUON blijft positief over de marktontwikkelingen en hoe zij daar als kwaliteitsorganisatie met geïnspireerde en gemotiveerde medewerkers op in kan spelen. Wij zien toenemend bewustzijn in de samenleving en bij de waterbeheerders voor milieuvraagstukken, klimaatverandering, energietransitie, duurzaamheid en circulariteit. Dit geeft een impuls aan AQUON's core business "inzicht in waterkwaliteit". In het oog springen hierbij natuurlijk de verwachtingen over het al dan niet halen van de doelstellingen van de KRW en het voldoen aan de nieuwe richtlijn stedelijk afvalwater. We zijn ons ook bewust van tegengestelde bewegingen en overtuigingen. In de praktijk ervaren wij alleen tijdelijke dips in deelsegmenten; bestaande wetgeving en internationale normeringen hebben daarbij een stabiliserende werking. De marktomvang begint zowel naar boven als naar beneden sterker te fluctueren. AQUON kan door haar uitbesteding quotiënt en in de toekomst ook door haar modulair ontworpen laboratorium in beide richtingen meebewegen.

SUCCESSVOLLE MONITORING- EN INNOVATIESTRATEGIE ONDERSTEUNT HOGE MEDEWERKER BETROKKENHEID

Het leeuwendeel van AQUON's capaciteit wordt ingezet voor monitoring van de waterkwaliteit. Maar ook vernieuwingen vormen een belangrijke motor achter de positie die AQUON inmiddels inneemt als ketenregisseur voor en adviseur van de waterschappen. Deze vernieuwingen en innovaties worden volledig gefinancierd vanuit de operationele monitoringactiviteiten.

Door investering in procesoptimalisaties en methode innovaties is AQUON een van de technologische koplopers in de grootschalige laboratoriummarkt. Eind 2024 verwacht AQUON bijvoorbeeld in Houten een geavanceerde inzetrobot in gebruik te nemen voor de stikstof en fosfor bepalingen en ook een volledig geautomatiseerd droog- en weegproces voor waterbodemmonsters en zwevende verontreinigingen.

Tevens is AQUON actief in het adapteren van innovatieve meetmethoden ter vervanging of aanvulling van traditionele meetmethoden. Permanente sensorenopstellingen in het veld behoren inmiddels tot het snel groeiende leveringsprogramma van AQUON. De meting van PFAS-verontreinigingen wordt inmiddels routinematig uitgevoerd. En ook het werkaanbod voor het eDNA-laboratorium maakt een significante groei door, bijvoorbeeld voor het lokaliseren van muskusratten voor gefocuste bestrijding.

Voor geïnteresseerde en gedreven medewerkers, die de handen uit hun mouwen steken, is AQUON een aantrekkelijke werkgever. Er zijn veel ontwikkelmogelijkheden en een stimulerende cultuur van samenwerken, verantwoordelijkheid nemen en professioneel vakmanschap. We ervaren in onze werving relatief weinig van de krappe arbeidsmarkt voor technische professionals. Wel ervaren we dat medewerkers met enkele jaren AQUON-ervaring waardevol zijn voor zowel waterschappen als andere organisaties en daarom soms versneld kiezen voor een volgende carrièrestap buiten AQUON.

MANAGEMENT EN MEDEWERKERS: DE MOTOR ACHTER AQUON

De cultuur van AQUON zijn de gedreven medewerkers en verbonden leidinggevenden. Zij zorgen voor mooie initiatieven en brengen die in de praktijk tot wasdom. Alleen door hen ontstaan de positieve resultaten, zoals die ook in dit halfjaarbericht worden gepresenteerd en verwoord.

De directie dankt de besturen, directies en medewerkers van de waterschappen voor hun support, toewijding en verbondenheid als eigenaren en opdrachtgevers van AQUON.

En de directie complimenteert alle medewerkers en leidinggevenden voor hun inzet, eensgezindheid, professionaliteit en brede bereidheid tot samenwerking. Dankzij jullie is AQUON succesvol; een waardevolle organisatie van, voor en met de waterschappen!

Jeen Bouma (directeur AQUON)

2. PROGRAMMAVERANTWOORDING

In dit halfjaarverslag wordt verantwoording gegeven over het gebruik van de middelen in het afgelopen halfjaar en inzicht gegeven in de benodigde middelen voor het komende halfjaar. Het betreft de twee programma's waarin AQUON haar dienstverlening uitvoert.

2.1 PROGRAMMA LABORATORIUM

Het eerste programma bevat een weergave van de realisatie van de reguliere laboratorium-werkzaamheden. Bij het opstellen van de begroting 2024 hebben de waterschappen hun totale jaarvraag ingeschat op 16,9 miljoen verkooppunten. In de eerste zes maanden zijn 7,8 miljoen verkooppunten (inclusief NRS-bemonsteringen en derden) gerealiseerd en daarmee zien we het gebruikelijke seizoenspatroon. De ervaring leert dat de vraag van de waterschappen in het tweede halfjaar altijd hoger ligt dan het eerste halfjaar. De verwachting is dat het vraagniveau voor de deelnemende waterschappen in 2024 zal uitkomen op circa 17,1 miljoen verkooppunten. Dit vraagniveau ligt nagenoeg gelijk aan de hernieuwde opgave voor 2024 die eind 2023 door de waterschappen is verstrekt.

Over het eerste halfjaar bedragen de totale kosten voor het laboratoriumdeel 16.385K euro en zijn daarmee 1.456K euro lager dan begroot. Het verschil van 8,2 procent kan onder andere worden verklaard door lagere personeelslasten en lagere kosten voor de externe uitbestedingen. In hoofdstuk 5 wordt dieper ingegaan in de kosten van het eerste halfjaar en de verwachting voor het gehele jaar 2024.

2.2 PROGRAMMA EIGENAREN

In het tweede programma worden de voortgang en de gemaakte kosten van de inrichting van het eigenaarsdeel AQUON verantwoord. De vermelde kosten in het programma eigenaren betreffen de kosten overgenomen uit de businesscase Centralisatie AQUON (vastgesteld in maart 2020). Andere kosten zijn niet aan de orde. AQUON heeft de begrote eenmalige projectkosten uit het plan geëgaliseerd over de jaren 2021-2025.

De totale kosten in dit tweede programma worden voor 2024 ingeschat op circa 1.725K euro. De bijdrage van de waterschappen is begroot op 1.933K euro. Het saldo zal worden toegevoegd aan de Bestemmingsreserve nieuwbouw. In 2025 zal een evaluatie van de eenmalige projectkosten ten opzichte van de inschatting in de businesscase plaatsvinden.

2.3 UITWERKING KOSTENVERDELING

In Bijlage A is een mogelijke uitwerking gegeven van de kostenverdeling tussen de negen opdrachtgevers. Deze uitwerking is op basis van een inschatting van productiecijfers op jaarbasis. De verwachte totale kosten van de AQUON-organisatie voor de reguliere laboratoriumactiviteiten zijn in deze pro-forma berekening afgerond op 34.950K euro.

3. ONTWIKKELINGEN AQUON EERSTE HALFJAAR 2024

3.1 KLANTEN

Dienstverlening en kwaliteit

De dienstverlening van AQUON is continu in ontwikkeling. Door nieuwere en efficiëntere methoden verandert de rol van AQUON naar meer adviserend en ondersteunend.

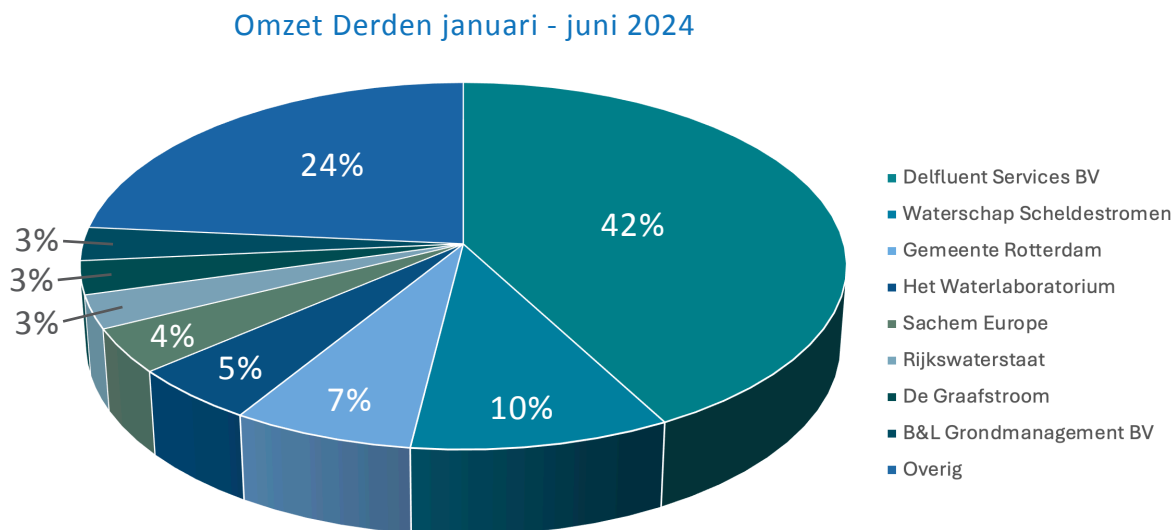
Om de kwaliteit van onze dienstverlening te kunnen garanderen is het van belang om gezamenlijk met de opdrachtgevers een constante opdrachtenstroom te creëren. Op deze manier voorkomen we piek- en onderbelasting in de planning, zoals zich dit bijvoorbeeld voordoet bij de opdrachtenstroom richting waterbodembodem en oppervlaktewater. Met de verlenging van de accreditatie kunnen onze opdrachtgevers blijvend vertrouwen op de juistheid van onze bevindingen.

Om inzicht te krijgen in de klantbeleving voert AQUON elk twee jaar een Klanttevredenheidsonderzoek (KTO) uit. Dit onderzoek vindt plaats vanuit het Servicebureau richting onze eigenaren. Het meeste recente KTO is uitgevoerd in december 2023, over het jaar 2023. De uitkomsten hiervan zijn sinds februari 2024 beschikbaar. Het rapportcijfer uit dit KTO is een 7,6. Een verbetering ten opzichte van 2022 toen het cijfer een 7,2 was. Het rapport laat zowel positieve als verbeterpunten zien.

In dit halfjaarverslag zoomen we in op het belangrijkste verbeterpunt: de communicatie van- en naar de opdrachtgevers over lopende opdrachten in het operationele proces. We constateren dat de informatievoorziening van en naar de klant een duidelijkere structuur moet krijgen. Hiertoe zijn vanuit diverse disciplines stappen gezet om dit in het tweede halfjaar van 2024 te bereiken. Er is een traject gestart om de communicatiestroom tussen afdelingen binnen AQUON te verbeteren. Daarnaast is de informatievoorziening vanuit het Service Bureau als centraal aanspreekpunt richting de ontvangende waterschappen (klanten) opgeschaald. Tevens zijn informatieve presentaties over onder andere eDNA georganiseerd om onze opdrachtgevers goed te informeren over de mogelijkheden hiervan.

In het kader van de open samenwerking hebben we besloten om in 2024 het proces op te starten om te komen tot een herziening van de pdc, die beter aansluit bij de huidige tijd.

Naast de dienstverlening aan onze eigenenaren hebben wij ook in het eerste half jaar van 2024 werkzaamheden voor derden uitgevoerd (omvang 144K vp). Onderstaand een overzicht van de grootste klanten.

3.2 KETENPARTNERSCHAP

Van elkaar weten, versterkt de keten

Aan de ketensamenwerking is op diverse fronten steeds verder invulling gegeven. De technologische ontwikkelingen worden besproken in de expertgroepen, waar vakinhoudelijke ontwikkelingen worden uitgewisseld en de impact daarvan in de keten worden besproken. Uitbreiding van deze overleggroepen, ook voor sensormonitoring en e-DNA onderzoeken, leidt inmiddels tot verdere kennisdeling en afstemming over dienstverlening in de keten. De recente rondgang bij de waterschappen over de mogelijkheden van eDNA onderzoeken zijn met veel interesse bezocht. Deze opzet wordt de komende jaren voortgezet.

De keten is daarmee versterkt door onderlinge heldere communicatielijnen af te stemmen en zichtbaarheid binnen de keten te creëren.

Als voorbeeld geldt hier tevens, naast een nadrukkelijk meer zichtbaar Servicebureau en accountmanagement, het Waterbodemasdiesteam. Dit team heeft zich zeer goed ontwikkeld en inmiddels zoeken we steeds meer de juiste samenwerking en het ketenpartnerschap met de waterschappen.

Ambitie

Het bewustzijn van ketenpartnerschap groeit binnen AQUON en die groei wordt gestimuleerd.

Met de centralisatie wordt de verwachte verbeterde samenwerking tussen de interne teams binnen AQUON bereikt en komt er meer ruimte om medewerkers voor samenwerking in de keten te enthousiasmeren.

3.3 BEDRIJFSPROCESSEN

AQUON hanteert steeds intensiever een integrale benadering van ons dienstverleningsproces. Als de bedrijfsprocessen goed op elkaar aansluiten, zorgt dit niet alleen voor een betere dienstverlening, maar maakt dat het werken bij AQUON ook leuker en prettiger is. In alle ontwikkelingen van automatisering, standaardisatie, robotisering en digitalisering worden stappen gezet die ons helpen efficiënter en effectiever te werken. Hier kunnen nog mooie stappen gemaakt worden waarbij wij voor een goede samenhang met alle ketenpartners moeten zorgen: van onze collega's bij de waterschappen tot de relaties met externe partijen.

Door een goede inrichting van onze systemen en processen en het gebruik van de beschikbare data heeft AQUON in toenemende mate inzicht in het dienstverleningsproces gekregen. Hierdoor stemmen het Servicebureau en de operationele afdelingen periodiek de performance met elkaar af om zo tot een betere invulling van de intermediairrol van het Servicebureau te komen.

In aanloop naar onze verhuizing is er uitgebreid nagedacht over de opstellingen in ons nieuwe laboratorium en de investeringen in vervangende apparatuur om verdere optimalisatie van de werkprocessen en logistiek mogelijk te maken.

Naast het optimaliseren van onze processen is het uiteraard van belang dat AQUON binnen de relevante kaders blijft fungeren. Zo is het kwaliteitsmanagementsysteem van AQUON in januari 2024 door de Raad voor Accreditatie getoetst tegen de norm NEN-EN-ISO 17025. Het staande systeem voldoet aan de genoemde accreditatienorm voor test-laboratoria inclusief bemonsteringshandelingen. Daarnaast is er door de accountant een goedkeurende verklaring afgegeven bij de jaarrekening 2023. Hiermee geeft zij een positief oordeel over de financiële rechtmatigheid van AQUON. Door gewijzigde wetgeving gaat, vanaf het verslagjaar 2025, het Dagelijks Bestuur verantwoording afleggen over de financiële rechtmatigheid van het gevoerde beleid. In 2024 zijn hiervoor de voorbereidingen (zoals het opstellen van een Verbijzonderde Interne Controleplan (VIC plan)) opgestart.

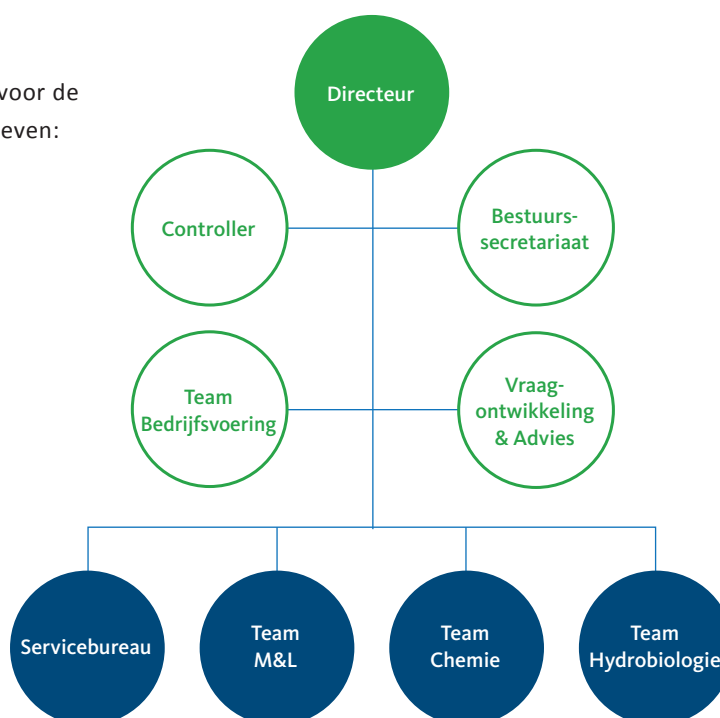
AQUON is zich ervan bewust dat het continu investeren in en verbeteren van informatiebeveiliging een belangrijk blijvend speerpunt is. Er is veel geïnvesteerd in het opzetten van het kwaliteitssysteem voor informatieveiligheid volgens het normenkader van de Baseline Informatiebeveiliging Overheden (BIO). Een roadmap met plan van aanpak is opgesteld en gedeeld met Directie, Platform van Eigenaren en het Dagelijks Bestuur. In de operatie is het een continu proces om de beveiliging op niveau te houden. Hierin zijn we een lerende organisatie waarbij we met het inrichten van een kwaliteitssysteem de ontwikkeling maken naar het vastleggen van procedures en werkwijzen. Een ontwikkeling die nodig is in het maken van de stap naar een volgend volwassenheidsniveau.

AQUON voldoet aan de Archiefwet. In 2024 is een nieuwe archiefverordening en besluit informatiebeheer vastgesteld. Er is voorzien in een archiefbewaarplaats en een archivaris voor AQUON.

3.4 PERSONEEL EN ORGANISATIE

Organisatie

Onderstaand is het organogram voor de organisatie van AQUON weergegeven:

Personeel

Vaste bezetting

In het eerste half jaar van 2024 heeft AQUON een groei gekend van in totaal 15 medewerkers. Ook het aantal FTE is meegegroeid. In onderstaande tabel zijn de aantallen per afdeling weergegeven.

PERSONEEL	FTE 1-1-2024	FTE 30-6-2024	#Mdw 1-1-2024	#Mdw 30-6-2024
Servicebureau	15	17,5	16	18
Chemie	64	70	73	78
Hydrobiologie	26,5	28,4	31	33
Monsternamen en Logistiek	51	52	52	53
Bedrijfsvoering en Directie	26	30,2	29	34
Totaal	182,5	198,1	201	216

In het eerste half jaar van 2024 is er een intern proces geweest om de benodigde formatie van AQUON opnieuw te bepalen. Hierin is de invloed van de centralisatie meegenomen. Uitwerking hiervan vindt in de programmabegroting 2026 plaats. Vooruitlopend op natuurlijk verloop in verband met pensionering is er bij de operationele teams tijdelijk een hogere bezetting aanwezig. Bedrijfsvoering en Directie zijn in vergelijking met voorgaande jaren meer gegroeid dan de operationele afdelingen. Hiermee is invulling gegeven aan de noodzaak om in control te zijn op onderwerpen als rechtmatigheid, informatieveiligheid, professionele communicatie en datatransitie. Dit betekent natuurlijk ook een verhoging van de vaste kosten van AQUON, dit wordt echter volledig gefinancierd vanuit de groei van de primaire processen, en zal dus niet leiden tot een verhoging van de gemiddelde prijs per verkooppunt.

Flexibele inzet van derden

Naast de vaste personeelsbezetting huurt AQUON externe medewerkers in voor speciale expertise en/of het opvangen van capaciteitsproblemen in geval van ziekte of vacatures die niet ingevuld kunnen worden. AQUON maakt ook voor het opvangen van seizoenspieken gebruik van externe inhuur. Bij het Servicebureau betreft de inhuur de bezetting van de avond Centrale Monsterontvangst (CMO). Bij team Chemie wordt de extra capaciteit onder andere ingezet om de interne productie te verhogen en ter vervanging van vertrekkende medewerkers. Bij het team Hydrobiologie wordt capaciteit ingezet voor de vervanging van vertrokken ervaren medewerkers en medewerkers die analisten op het lab ondersteunen. Bij bedrijfsvoering ter ondersteuning van de verhuizing naar Houten en tijdelijk ter ondersteuning in verband met ziekte en verlof. Daarnaast wordt ingehuurd wanneer specialistische functies niet ingevuld kunnen worden, bijvoorbeeld voor de rol van Ciso. Monstername en Logistiek heeft inhuur voor de NRS-bemonsteringen volledig afgeschaald.

PERSONEEL	FTE 1-1-2024	FTE 30-6-2024	#Mdw 1-1-2024	#Mdw 30-6-2024
Servicebureau	0,9	5,3	3	7
Chemie	3	3,8	4	6
Hydrobiologie	0,7	0,6	3	2
Monstername en Logistiek	4,4	3,4	5	4
Bedrijfsvoering en Directie	1,9	2,4	3	6
Totaal	10,9	15,5	18	25

Ziekteverzuim

Het verzuim binnen AQUON is over de eerste zes maanden van 2024 gemiddeld 5,6%. Het landelijke verzuimpercentage ligt in 2024 op 5,5%. AQUON volgt op dit moment de landelijke trend. De meldingsfrequentie is ten opzichte van 2023 gedaald van 1,6 naar 1,3.

Werving

AQUON heeft, evenals veel andere organisaties, een uitdaging als het gaat om het vinden van goed personeel. Toch heeft AQUON in het eerste half jaar van 2024 15 vacatures weten te vervullen, op sommige vacatures zijn meerdere mensen aangenomen.

Overige ontwikkelingen

Het eerste half jaar van 2024 is de implementatie van het nieuwe functiewaarderingssysteem succesvol afgerond. Alle medewerkers hebben hun nieuwe functieomschrijving ontvangen. Daarnaast is het sociaal jaarverslag over 2022 en 2023 gemaakt, waarin aan de medewerkers de ontwikkelingen op personeelsvlak over deze jaren zijn geschetst. Met de centralisatie krijgen veel medewerkers van AQUON een nieuwe standplaats, namelijk Houten. Deze is individueel aan de medewerkers gecommuniceerd. Een aantal medewerkers ontvangt, vanwege de extra reistijd, een reistijdcompensatie zoals is afgesproken in het Sociaal Statuut van AQUON. In de tweede helft van 2024 wordt de medewerkers een PMO (Preventief Medisch onderzoek) aangeboden. Dit is een vrijwillig onderzoek dat met name gericht is op leefstijl en vitaliteit. Dit PMO combineren we met een PAGO (Periodiek Arbeidsgezondheidskundig onderzoek). Dit onderzoek richt zich op specifieke werk gerelateerde gezondheidsrisico's.

3.5 DUURZAAMHEID

Ook binnen AQUON is duurzaamheid een prioriteit. Daarom stimuleren we initiatieven en bieden we elkaar de ruimte indien er duurzame stappen te maken zijn. Bij elke ontwikkeling en aanpassing in de bedrijfsvoering nemen we het duurzaamheidsaspect in de overwegingen mee. Dit leidt tot minder gebruik van grondstoffen, energie en fysieke belasting van onze medewerkers.

Uiteraard is er bij de nieuwbouw volop aandacht geweest voor duurzaamheid. AQUON is hiermee recent in het nieuws geweest vanwege het hergebruik van beschoeiingsplanken uit de IJssel voor gevelbekleding aan ons nieuwe pand. Via deze publicaties in het AD, Groen nieuws (Houten), de Cobouw en social media hebben we daarmee een groot aantal lezers bereikt.

Daarnaast hebben we ons voorbereid op de plicht om vanaf 1 juli 2024 inzicht te geven in het CO₂-gebruik van AQUON voor zakelijk- en woon-werkverkeer. AQUON moet per reis registreren hoeveel kilometer er is afgelegd en met welk type vervoermiddel. Voor ons eigen gebruik geeft dit inzicht waardevolle informatie waarmee we in de toekomst kunnen sturen op mogelijke CO₂-reductie.

3.6 CENTRALISATIE

In de tweede helft van 2024 zal de oplevering van de nieuwbouw in Houten plaatsvinden. De afwerkfase en planning van de ingebruikname van het nieuwe pand in Houten liggen op koers. Er is veel werk verricht vanuit de hele organisatie om de verhuizing en ingebruikname mogelijk te maken. AQUON is er trots op dat het project zowel qua oplevering als qua budget plaatsvindt binnen de planning en begroting.

Het totale investeringsbudget voor de centralisatie bedraagt 50,1 miljoen euro (inclusief een bestuurlijke ruimte, gemandateerd aan het dagelijks bestuur, van 5,2 miljoen euro). Voor de realisatie is een bedrag van 630.000 euro van de bestuurlijke ruimte aangewend. De verwachting is dat de realisatie binnen budget afgerond kan worden.

Tot en met juni 2024 zijn leningen en overeenkomsten aangegaan voor een bedrag van 37,7 miljoen euro. In de tweede helft van 2024 zal, afhankelijk van de verwachte opbrengst van de verkoop van de panden, nog een lening aangetrokken moeten worden voor een bedrag tussen 2 en 3 miljoen euro.

De oplevering van het pand vindt begin augustus plaats. Verhuisplannen voor alle afdelingen liggen klaar en zijn getoetst. Er is een visie op samenwerken en dienstverlening vastgesteld waarin kaders en afspraken liggen over de manier waarop de nieuwe locatie gebruikt gaat worden en over de wijze waarop de ondersteunende dienstverlening daarbij wordt ingekocht en ingericht. Deze uitgangspunten zijn gebaseerd op bestaand beleid van AQUON en op onze kernwaarden Samen, Professioneel, Verantwoordelijk.

Het betrekken van een nieuw pand betekent dat medewerkers vanuit verschillende locaties samen gaan werken op 1 nieuwe locatie. Dit stelt uitdagingen aan medewerkers, zoals een weg vinden in een nieuw pand, het samenwerken met collega's van een andere locatie, het achterlaten van een bekende omgeving en vertrouwd worden met een nieuwe werkplek. In 2023 is het project 1 AQUON gestart dat vormgeeft aan het proces van elkaar leren kennen. Het is van belang een gezamenlijke werkcultuur te creëren om onze doelen van werkplezier, veiligheid, efficiëntie en innovatie te realiseren om blijvend een hoge kwaliteit van inzicht in waterkwaliteit te bieden aan onze waterschappen en overige klanten. Het project is gestart met een onderzoek onder alle medewerkers om op te halen wat medewerkers van belang vinden voor, tijdens en na de

verhuizing naar Houten. AQUON heeft er in 2023 voor gekozen dit onderzoek uit te voeren in plaats van het reguliere medewerkertevredenheidsonderzoek van de waterschappen om medewerkers niet met meerdere onderzoeken te belasten. Naar aanleiding van de bevindingen uit deze enquête zijn onder andere snuffelstages georganiseerd waarbij medewerkers, op basis van eigen interesse, kunnen kennismaken en meelopen met de werkzaamheden van collega's in andere disciplines. Daarnaast is er in juni een geslaagde 1 AQUON dag geweest op locatie met activiteiten om elkaar op een ontspannen manier te ontmoeten en beter te leren kennen. Ook zijn alle teams op de locatie van de nieuwbouw geweest om het pand te bezichtigen. Er is veel enthousiasme in de organisatie over ons nieuwe gebouw.

Naast de centrale locatie in Houten gaat Monstername en Logistiek werken met drie satelliet locaties. Naast de huidige satellieten in Den Bosch en Dordrecht wordt, met de verhuizing van Leiden naar Houten, een nieuwe satelliet geopend in Zoeterwoude.

3.7 INNOVATIE

AQUON voert geen fundamenteel / wetenschappelijk onderzoek uit (geen R&D), maar spreekt over productinnovatie, (onderzoek naar) inzet van (bewezen of in ontwikkeling zijnde) nieuwe technieken en ontwikkelingen uit de buitenwereld t.b.v. het inzicht in waterkwaliteit. Op diverse terreinen zijn al toonaangevende resultaten bereikt, op andere wordt nog veel inspanning gepleegd om gezamenlijk met andere partijen tot productinnovaties te komen.

Op het gebied van de monitoring in het veld hebben de ontwikkelingen van de afgelopen jaren geleid tot een inmiddels operationele specialisatie op het gebied van sensor monitoring (van aanschaf tot en met databeheer) met o.a. meetstations in oppervlaktewater (zoals nitraat, blauwalgen) en in afvalwater (lachgas), het meten van grondwaterstanden in peilbuizen en het werken met een varende meetopstelling (Navigator) om eventuele lozingen in watergangen op te sporen. Verdere productontwikkeling vindt plaats voor nieuwe typen sensoren en parameters (nitraat, ammonium e.d.). Daarnaast vinden vele ontwikkelingen plaats voor de ontsluiting van de data en het genereren van gevalideerde informatie daaruit.

Op het gebied van hydrobiologische monitoring zijn in de rondgang langs de waterschappen in het eerste half jaar van 2024 de enorme mogelijkheden van eDNA onderzoek toegelicht en met enthousiasme ontvangen. Toxische sneltesten voor zwemwater, snelle monitoring op recreatiewater en toxische metingen met Elisa zijn uitbreidingen voor de zwemwatermonitoring met een grote toegevoegde waarde. Door middel van beeldherkenning en camera's op microscopen kan gemakkelijker overleg plaatsvinden over wat je ziet. Ontwikkeling in de digitalisering van het veldwerk bij de opnames zorgt er voor dat zowel de kwaliteit van de opnamen toeneemt alsook het werk efficiënter kan worden uitgevoerd. AQUON wordt veel gevraagd voor deelname in TKI (Topconsortium voor Kennis en Innovatie) projecten door instituten en universiteiten vanwege haar relatie met de eindgebruikers en de praktische expertise en ervaring op het gebied van monitoring. Zo leidt de doorontwikkeling van knelpuntenanalyses voor diagnostische monitoring samen met o.a. de WUR tot toonaangevende methoden.

Binnen het chemische werkveld neemt AQUON deel aan vele ontwikkelingen op het gebied van bijzondere monitoring, zoals target screening (onderzoek naar bekende of onbekende stoffen), onderzoek naar microverontreinigingen als medicijnresten en microplastics, passive sampling en de ontwikkeling van analyses met lage rapportage grenzen. Vooral die laatste ontwikkeling is essentieel omdat de waterschappen o.a. op het gebied van PFAS behoefte hebben aan deze lage grenzen analyses, die momenteel alleen op de universiteit

kunnen worden uitgevoerd. De verwachting is dat ook monitoring van microverontreinigingen in influent (ongezuiverd afvalwater) een steeds belangrijkere rol gaat spelen bij het vaststellen van ontwikkelingen in de maatschappij. De aandacht voor de aanwezigheid van het coronavirus in rioolwater heeft hier een impuls aan gegeven, maar ook de aandacht voor andere en nieuwe microverontreinigingen zal belangrijk(er) worden.

Bij veel innovatieprojecten participeert een groot aantal van onze waterschappen. Samenwerking vindt daarbij plaats vanuit de behoeften van de waterschappen en vanuit de uitvoering door AQUON. In een aantal gevallen worden TKI subsidieprojecten getrokken door kennisinstututen.

4. PRODUCTIE EN VERWACHTING

4.1 GEREALISEERDE PRODUCTIE

De voor de opdrachtgevers gerealiseerde productie in verkooppunten in het eerste halfjaar van 2024 is in onderstaande tabel weergegeven. Daarnaast is de productie voor de NRS-bemonsteringen en Derden opgenomen.

WATERSCHAP	Programma-begroting 2024	Hernieuwde opgave (dec 2023) 2024	Realisatie t/m juni 2024	Realisatie t.o.v. Programma- begroting	Realisatie t.o.v. Hernieuwde opgave	Prognose 2024	Prognose t.o.v. Programma- begroting	Prognose t.o.v. Hernieuwde opgave
Aa en Maas	1.960.000	2.080.000	960.434	49,0%	46,2%	1.878.450	95,8%	90,3%
Brabantse Delta	1.731.727	1.751.727	972.414	56,2%	55,5%	1.914.027	110,5%	109,3%
De Dommel	1.507.000	1.504.230	671.179	44,5%	44,6%	1.521.944	101,0%	101,2%
Delfland	1.356.632	1.528.408	816.433	60,2%	53,4%	1.720.697	126,8%	112,6%
Hollandse Delta	2.335.183	2.234.772	900.802	38,6%	40,3%	2.002.210	85,7%	89,6%
Rijnland	2.797.700	2.870.000	1.284.848	45,9%	44,8%	2.852.275	102,0%	99,4%
Rivierenland	2.316.000	2.307.000	866.138	37,4%	37,5%	2.389.473	103,2%	103,6%
Schieland en de Kr'waard	892.500	892.500	442.770	49,6%	49,6%	841.436	94,3%	94,3%
De Stichtse Rijnlanden	1.451.240	1.455.000	559.969	38,6%	38,5%	1.433.106	98,8%	98,5%
Subtotaal waterschappen	16.347.982	16.623.637	7.474.987	45,7%	45,0%	16.553.618	101,3%	99,6%
NRS bemonsteringen	533.333	520.000	283.529	53,2%	53,2%	572.684	107,4%	107,4%
Totaal inclusief NRS	16.881.315	17.143.637	7.758.516	46,0%	45,2%	17.126.302	101,5%	99,8%
Derden	250.000	250.000	143.938	57,6%	57,6%	288.976	115,6%	115,6%
Totaal incl. NRS en derden	17.131.315	17.393.637	7.902.454	46,1%	45,4%	17.415.278	101,7%	100,0%

Gemiddeld heeft AQUON inmiddels 46 procent van de programmabegroting 2024 uitgevoerd. In 2023 was dit 45 procent bij de halfjaar afsluiting.

NRS-bemonsteringen

In het kader van de Nationale Rioolwater Surveillance (NRS) voert AQUON conform afspraak gemiddeld 1,4 bemonsteringen per waterzuivering uit.

In de onderstaande tabel wordt per deelnemer het aantal bemonsteringen plus de bijbehorende bijdrage in de eerste helft van 2024 weergegeven.

WATERSCHAP	Bemonsteringen Q1 & Q2 2024	Bijdrage excl. BTW in euro
Aa en Maas	284	35.500
Brabantse Delta	586	73.250
De Dommel	282	35.250
Delfland	184	23.000
Hollandse Delta	808	101.000
Rijnland	754	94.250
Rivierenland	1.058	132.250
Schieland en de Krimpenerwaard	305	38.125
Stichtse Rijnlanden	572	71.500
Totaal	4.833	604.125

Notitie: In 2024 wordt een bemonstering afgerekend tegen een tarief van 125 Euro exclusief BTW

4.2 PRODUCTIEVERWACHTING 2024

Op basis van de tot op heden in 2024 gerealiseerde productie, de reeds geplande activiteiten en de wetenschap dat er nog nieuwe opdrachten zullen volgen, wordt verwacht dat de productie over het gehele jaar op het niveau van de hernieuwde opgave 2024 zal eindigen.

De inschatting van de jaarproductie kan nog worden beïnvloed door nieuwe opdrachten en projecten vanuit de opdrachtgevers die nog niet bekend zijn bij het servicebureau.

In de bijlage van dit rapport wordt een raming weergegeven van de verwachte kosten bij een productieniveau van de ingeschatte 17,1 miljoen verkooppunten voor de reguliere opdrachten.

5. FINANCIËLE VOORTGANG

5.1 FINANCIËLE VOORTGANG EERSTE PROGRAMMA: LABORATORIUMACTIVITEITEN T/M 30 JUNI 2024

In de eerste halfjaar zijn 7,8 miljoen verkooppunten (inclusief NRS-bemonsteringen en derden) gerealiseerd en daarmee zien we het gebruikelijke seizoenspatroon in de productie. De ervaring leert dat de vraag van de waterschappen in het tweede halfjaar altijd hoger ligt dan het eerste halfjaar.

Met behulp van het Power BI dashboard [Inzicht meetvraag en Productie] worden de opdrachtgevers maandelijks geïnformeerd over de productiecijfers.

De inkomsten en kosten over het eerste halfjaar zijn in de tabel op de volgende pagina weergegeven.

AQUON juni 2024	2024 t/m juni		
LABORATORIUM (Bedragen in 1.000 EUR)	Programma- begroting	Realisatie	Vershil
Salarissen	6.474	6.103	-371
Sociale lasten	1.876	1.586	-290
Overige personeelslasten	438	454	17
Inhuur personeel derden	1.198	1.304	106
PERSONEELSLASTEN	9.985	9.448	-538
Diensten van derden	726	848	122
Huren en rechten	47	68	21
Huur Lease vervoermiddelen	471	425	-46
Verzekeringen	29	35	7
Belastingen	11	9	-2
Onderhoud door derden	333	428	96
OVERIGE BEDRIJFSLASTEN	1.616	1.813	198
Overige ge- en verbruiksgoederen	1.827	1.787	-40
Duurzame gebruiksgoederen	150	97	-53
Energie	425	269	-156
GOEDEREN EN DIENSTEN / MATERIELE LASTEN	2.402	2.153	-249
Externe analyses	2.909	2.583	-326
UITBESTEDINGEN	2.909	2.583	-326
Afschrijvingen	920	773	-147
Rentelasten	60	57	-3
KAPITAALSLASTEN	980	830	-150
NORMALE EXPLOITATIEKOSTEN	17.890	16.827	-1.064
ONVOORZIENE BATEN / LASTEN	200	-	-200
TOTAAL LASTEN	18.090	16.827	-1.264
Externe rentebaten		-168	-168
Bijdrage derden	-250	-275	-25
TOTALE EXTERNE OPBRENGSTEN	-250	-443	-193
TOTALE KOSTEN	17.840	16.384	-1.457
Vennootschapsbelasting	-	-	-
Bijdrage an Deelnemers GR	17.840	16.385	-1.457
RESULTAAT AQUON - eerste halfjaar-	-	-	-

De totale personeelslasten zijn lager dan begroot. Dit komt door enerzijds vertrek van medewerkers en anderzijds door het niet danwel later kunnen invullen van een aantal vacatures. In enkele gevallen is extra ingehuurd (bijvoorbeeld CISO/ facilitair) om dit op vangen, met als gevolg dat de post inhuur personeel derden hoger is dan begroot.

De overige bedrijfslasten zijn hoger dan begroot. De hogere kosten zitten met name in de diensten van derden en onderhoud door derden. De diensten van derden betreffen onder andere de kosten voor Raad van Accreditatie, accountantskosten en de begeleidingskosten van gespecialiseerde inkoopadviseurs bij Europese aanbestedingen. De overschrijding wordt voornamelijk verklaard door de aanbestedingsbegeleiding. Bij het opstellen van de programmabegroting waren enkele aanbestedingen voorzien, echter niet in de omvang zoals deze momenteel benodigd zijn om rechtmatig te kunnen blijven inkopen. Intern is onvoldoende capaciteit aanwezig om de aanbestedingen uit te voeren, derhalve wordt aanbestedingsbegeleiding ingehuurd. In het eerste half jaar is een behoorlijk aantal aanbestedingen gestart. De hogere kosten voor onderhoud door derden zijn met name te verklaren door de duurdere onderhoudscontracten voor apparatuur en onderhoud aan apparatuur.

De kosten voor goederen en diensten zijn lager dan begroot en dat komt met name door de lagere energiekosten. Ten tijde van het opstellen van de programmabegroting had AQUON een variabel energiecontract in een onstuimige energiemarkt, en is in de begroting rekening gehouden met hoge energielasten. Inmiddels is een kortlopend vast contract afgesloten met lagere tarieven.

AQUON besteedt ook analyses uit. Dit doen wij bij piekvraag of om schaalgrootte voordeel te benutten. Ook als wij (nog) niet over de benodigde expertise beschikken besteden wij analyses uit. De gerealiseerde kosten zijn lager dan begroot, wat past bij een lagere productie dan begroot.

Door oplopende rentetarieven heeft AQUON (niet begroot) renteopbrengsten over het banksaldo.

5.2 JAARVERWACHTING LABORATORIUMACTIVITEITEN

AQUON heeft op basis van de huidige informatie een inschatting gemaakt van de verwachte financiële resultaten over 2024 in relatie tot de verwachte productie en de vastgestelde begroting.

In de tabel op de volgende pagina is de jaarverwachting 2024 weergegeven:

AQUON GEHEEL 2024	Jaarverwachting 2024		
LABORATORIUM (Bedragen in 1.000 EUR)	Programma- begroting	Verwachting	Verschil
Salarissen	12.947	12.656	-291
Sociale lasten	3.751	3.300	-451
Overige personeelslasten	875	932	57
Inhuur personeel derden	2.396	2.923	527
PERSONEELSLASTEN	19.969	19.811	-158
Diensten van derden	1.452	1.541	89
Huren en rechten	94	153	59
Huur Lease vervoermiddelen	942	947	5
Verzekeringen	57	80	23
Belastingen	21	21	-
Onderhoud door derden	665	861	196
OVERIGE BEDRIJFSLASTEN	3.231	3.603	372
Overige ge- en verbruiksgoederen	3.654	3.909	255
Duurzame gebruiksgoederen	300	295	-5
Energie	850	500	-350
GOEDEREN EN DIENSTEN / MATERIELE LASTEN	4.804	4.704	-100
Externe analyses	5.817	6.070	253
UITBESTEDINGEN	5.817	6.070	253
Afschrijvingen	1.840	1.547	-293
Rentelasten	119	115	-4
KAPITAALSLASTEN	1.959	1.662	-297
NORMALE EXPLOITATIEKOSTEN	35.780	35.850	70
ONVOORZIENE BATEN / LASTEN	400	-50	-450
TOTAAL LASTEN	36.180	35.800	-380
Externe rentebaten		-250	-250
Bijdrage derden	-500	-600	-100
TOTALE EXTERNE OPBRENGSTEN	-500	-850	-350
TOTALE KOSTEN	35.680	34.950	-730
Vennootschapsbelasting	4	-	-4
Bijdrage waterschappen	35.684	34.950	-734
RESULTAAT AQUON	-	-	-

Toelichting

Personeelslasten

De salarissen en sociale lasten zullen naar verwachting lager uitvallen dan begroot door het vertrek van medewerkers vooruitlopend op de verhuizing naar de nieuwe locatie en doordat vacatures niet ingevuld kunnen worden door gebrek aan juiste kandidaten. Door de verhuizing en het niet kunnen invullen van vacatures zal meer tijdelijk personeel ingehuurd worden om de werkzaamheden uit te voeren.

Diensten van derden

Voor de diensten van derden (Raad van Accreditatie, accountantskosten, inhuur aanbestedingen) is de verwachting dat de kosten hoger zullen zijn dan begroot. Dit komt met name door de hogere kosten voor advieskosten aanbestedingen.

Onderhoud door derden

De verwachte kosten voor onderhoud door derden ligt hoger dan begroot. De verwachting is dat na de verhuizing naar Houten divers onderhoud aan apparatuur zal plaatsvinden.

Overige ge- en verbruiksartikelen

De verwachte kosten voor de overige ge- en verbruiksartikelen vallen hoger uit door onder andere een hoger verbruik van chemicaliën en materialen en een te lage inschatting van de automatiseringskosten in de programmabegroting 2024. In 2024 zijn Microsoft licenties vervangen door een uitgebreidere (duurdere) variant die beter past bij de digitalisering van de werkprocessen. In het kader van informatieveiligheid worden extra maatregelen genomen (o.a. awarenessprogramma, darktrace software) welke niet in deze omvang opgenomen zijn in de begroting.

Huren en rechten

In het tweede half jaar zal de extra satelliet voor Monstername en Logistiek in Zoeterwoude in gebruik genomen worden.

Energie

AQUON heeft voor de energie een kortlopend contract kunnen afsluiten waardoor de verwachte kosten lager uitvallen dan begroot.

Externe analyses

De jaarverwachting is dat de kosten voor externe analyses licht hoger uitkomen dan begroot.

Onvoorziene lasten/baten

De onvoorziene baten komen voornamelijk uit de teruggaaf van de vennootschapsbelasting over de jaren 2022 en 2023. In overleg met de Belastingdienst heeft de Belastingdienst het standpunt ingenomen dat over de omzet van de NRS-bemonsteringen geen vennootschapsbelasting is verschuldigd. Dit betekent dat de vennootschapsbelasting 2022 en 2023 wordt herzien en dat levert een onvoorziene bate op van 150.000 euro. Daarnaast houden we nog rekening met onvoorziene lasten van 100.000 euro.

Externe rentelasten

Door de hogere rentes heeft AQUON renteopbrengsten over het banksaldo. Deze hogere opbrengsten waren niet voorzien bij het opstellen van de programmabegroting.

Vennootschapsbelasting

Op basis van de jaarverwachting is de verwachting dat AQUON over 2024 geen vennootschapsbelasting verschuldigd is.

5.3 INVESTERINGEN

AQUON heeft voor de planperiode 2023-2024 een kredietruimte voor investeringen voor de operationele activiteiten ingeruimd van 4 miljoen euro per twee begrotingsjaren. Gemiddeld per jaar 2 miljoen euro. Daarnaast is voor 2024 voor de doorontwikkeling van ICT en facilitaire zaken een bedrag van 700.000 euro opgenomen. In 2020 is sensing opgenomen in de Producten- en Diensten Catalogus. Dit leidt tot aanvullende investeringen die gedreven worden door de uitrol van de sensoren over het werkgebied van de deelnemende waterschappen, de verwachte toename van het aantal verschillende soorten metingen en de benodigde ICT-ondersteuning in software en hardware. Voor 2024 en de daaropvolgende jaren wordt een investering in sensoren verwacht ter waarde van 1,0 miljoen euro. De benodigde investeringen in de ondersteunende ICT zal naar voorlopige inschatting jaarlijks 0,2 miljoen euro bedragen.

De investeringen voor het jaar 2024 kunnen als volgt worden weergegeven:

OMSCHRIJVING	Begroting 2024	Realisatie 2024 t/m Q2	Verwachting 2024
Doorontwikkeling ICT en facilitair	700	219	610
(Vervangings-) investeringen apparatuur	2.000	791	1.890
Investeringen Sensoring incl. bijbehorende ICT	1.200	147	600
Totaal	3.900	1.157	3.100

a. Doorontwikkeling ICT en facilitair

De doorontwikkeling ICT en facilitair betreft voornamelijk de investeringen in nieuwe hardware en audio visuele middelen voor de locatie Houten.

b. (Vervangings-)investeringen apparatuur

In 2024 wordt er een vervolg gegeven aan de investeringen in laboratoriumapparatuur waarbij door de aanschaf van een inzetrobot en microscopen voor hydrobiologie in de 2e helft van 2024 zullen plaatsvinden..

c. Investeringen Sensoring incl. bijbehorende ICT

Op dit moment blijven de benodigde investeringen in meetstations nog achter bij de eerdere verwachting. De groei in Sensoring gaat stapsgewijs, waardoor investeringen geleidelijk gaan, maar de groei is duidelijk aanwezig.

5.4 FINANCIËLE VOORTGANG TWEEDE PROGRAMMA: EIGENAARSDEEL

De vermelde kosten in het programma eigenaren betreffen de kosten overgenomen uit de businesscase Centralisatie AQUON, (vastgesteld op 3 maart 2020). In de tweede helft van 2024 zal de oplevering van het pand en de verhuizing vanuit Tiel en Leiden plaatsvinden.

AQUON 2024 EIGENAARSDEEL (Bedragen in 1.000 EUR)	Jaarbegroting 2024	Realisatie t/m juni 2024	Verwachting jaarbasis	Vershil t.o.v. begroting
Salarissen	828	77	165	663
Sociale lasten	229	22	50	179
Overige personeelslasten	806	38	300	506
Inhuur personeel derden	82	53	300	-218
PERSONEELSLASTEN	1.945	190	815	1.130
Diensten van derden	232	50	250	-18
OVERIGE BEDRIJFSLASTEN	232	50	250	-18
Ge- en verbruiksgoederen	-	-	-	-
Energie	-	51	60	-60
GOEDEREN EN DIENSTEN / MATERIELE LASTEN	-	51	60	-60
Externe analyses	-	-	200	-200
UITBESTEDINGEN	-	-	200	-260
NORMALE EXPLOITATIEKOSTEN	2.177	291	1.325	792
ONVOORZIEN	1.100	-	400	700
TOTAAL LASTEN	3.277	291	1.725	1.492
Bijdrage van waterschappen	-1.933	-966	-1.933	-
TOTALE OPBRENGSTEN AQUON	-1.933	-966	-1.933	-
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-
TOEVOEGING BESTEMMINGRESERVE*	-1.344	675	208	-1.552

AQUON werkt in de jaren 2021-2025 op verzoek van de waterschappen met een bestemmingsreserve. Dit betreft een bestemmingsreserve voor de te maken eenmalige kosten tijdens en in de overgang naar de nieuwbouw. Daarnaast worden geraamde eenmalige kosten ten aanzien van afvloeiing personeel ten laste van deze bestemmingsreserve geboekt. Deze reserve wordt gevoed door een vaste bijdrage van de deelnemende waterschappen.

Realisatie tot en met juni 2024

In het eerste half jaar van 2023 bestaan de personeelslasten salarissen en sociale lasten uit de kosten voor projectleiding en begeleiding van de organisatie. Met enkele medewerkers die niet duurzaam meegaan naar de nieuwe locatie in Houten zijn reeds afspraken gemaakt. Hierbij draagt AQUON bij aan een overgangsregeling. Deze kosten zijn voorzien in de businesscase, en worden geboekt onder de overige personeelskosten.

De diensten van derden bestaan uit advieskosten inzake bouwkosten, aanbestedingen en GPR certificering.

Verwachting geheel 2024

In de tweede helft van 2024 zal meer duidelijkheid ontstaan over de overgang van personeel en de impact van de compensatie reistijdvergoeding in de komende jaren.

AQUON verwacht dat rondom de verhuizing, maar zeker ook in de periode daarna enige (gewenste en ongewenste) personeelsfrictie gaat ontstaan. Deze kosten zijn in de businesscase globaal per jaar begroot. Het zwaartepunt hiervan zal zich in 2025 bevinden.

Tijdens de verhuizing zal extra capaciteit ingehuurd worden in de vorm van extra personeel en extra uitbestedingen om de productie geen vertraging te laten oplopen. In overleg met de waterschappen is een duidelijke planning van de uit te voeren werkzaamheden opgesteld, wat geresulteerd heeft in de planbare behoefte aan extra capaciteit en uitbestedingen. Deze kosten zijn voorzien in de business case.

5.5 BALANS PER 30 JUNI 2024

De balans van AQUON per 30 juni 2024 kan als volgt worden weergegeven:

BALANS (Bedragen x 1.000 euro)	30 juni 2024	31 december 2023		30 juni 2024	31 december 2023
Vaste activa:			Vaste passiva:		
- immateriële vaste activa	630	713	Eigen vermogen		
- materiele vaste activa	44.038	26.929	- bestemmingsreserve	3.394	2.719
- financiële vaste activa	70	46	Voorziening voor arbeids- gerelateerde verplichtingen	297	
			Schulden lange termijn: - geldleningen	43.352	297
Totaal vaste activa	44.738	27.688	Totaal vaste passiva	47.043	37.506
Vlottende activa:			Vlottende passiva:		
- voorraden	261	313	- crediteuren	3.983	3.019
- vorderingen op ws	6.614	2.943	- vooruit gefactureerd aan ws	8.948	1.374
- vorderingen overige	69	1.880	- af te dragen belasting & ABP	775	1.528
- overlopende posten	867	219	- voorziening voor personeel	1.639	795
- gestald in Rijks Schatkist	11.296	15.735	- nog te ontvangen facturen	1.474	1.556
- bankinstellingen	18	16			
Totaal vlottende activa	19.124	21.106	Totaal vlottende passiva	16.819	8.272
TOTAAL ACTIVA	63.862	48.794	TOTAAL PASSIVA	63.862	48.794

6. RISICO EN FRAUDEPARAGRAAF

In de programmabegroting 2024 zijn de belangrijkste en gesignaleerde risico's in beeld gebracht: ontwikkelingen waardoor AQUON haar opgaven en doelstellingen mogelijk niet kan of zal realiseren; opgaven en doelstellingen zoals vastgelegd in de GR en de begrotingen. Er komen voortdurend, ook door voortschrijdend inzicht, nieuwe risico's op AQUON af. Aangezien de benoemde risico's nog steeds opportuun zijn, worden de meest actuele risico's in deze de paragraaf opnieuw aangehaald en nader geëvalueerd. Bij de gegeven uitwerking van mitigerende maatregelen is onderscheid gemaakt in risico's met betrekking tot verschillende deelaspecten. Onderstaand een toelichting en aanvulling op gesignaleerde risico's per deelaspect.

RISICO'S M.B.T. BESTUURLIJKE ASPECTEN

RISICO	BEHEERSINGSMATREGEEL
Bestuurlijke verandering: consequenties koers	AQUON heeft een zorgvuldig besluitvormingsproces, bestuursleden worden vooraf goed geïnformeerd over effecten van wijzigingen in de strategie.
Negen waterschappen niet op één lijn	Door middel van periodieke werksessies en thema-bijeenkomsten vindt toetsing en herijking van de integrale strategie plaats zodat een gezamenlijke visie op de toekomst blijft bestaan.

Ten aanzien van de risico's met betrekking tot bestuurlijke aspecten kan worden opgemerkt dat met het in maart 2020 genomen besluit tot centralisatie met als gevolg de realisatie van een nieuw laboratorium in Houten er een gezamenlijke visie op de toekomst van AQUON is van de deelnemers. Hiermee is een stevige basis van vertrouwen gelegd, ook voor het grote aantal nieuwe bestuurders na de waterschapsverkiezingen van 2023, en worden de onderkende risico's aanzienlijk gereduceerd.

Ten aanzien van de PDC-tarieven voor waterbodem hebben zich verschillen van inzicht voorgedaan, maar deze zijn in de governance van bestuurlijk en ambtelijk overleg op korte termijn ondervangen door een gestandaardiseerde pakketsamenstelling en op lange termijn door een afspraak over actualisatie van de hele PDC.

RISICO'S M.B.T. LOCATIE ASPECTEN

RISICO	BEHEERSINGSMATREGEEL
Opbrengst panden bij verkoop na centralisatie valt tegen.	In februari 2019 zijn de panden getaxeerd, en deze waarde is meegenomen in de berekening van de businesscase. Bij de bepaling frictiekosten is een bedrag opgenomen om een mogelijk boekwaardeverlies te kunnen opvangen. Begin 2024 is een nieuwe taxatie uitgevoerd, wat niet heeft geleid tot andere inzichten ten aanzien van de boekwaarden.
Compensatie medewerkers (reistijd/verhuiskostenregeling naar nieuwe locatie) is ruimer dan in businesscase berekend	In de frictiekosten is beperkt rekening gehouden met een hogere compensatie. Compensatie zal worden toegekend op basis van het sociaal statuut. Doorrekening laat zien dat met het berekende bedrag in de businesscase een klein tekort ontstaat.
Uitgangspunten businesscase raken achterhaald	In 2021 heeft na intensief overleg tussen de platformen en bestuur een scope aanpassing van 13 miljoen verkooppunten naar 17,2 miljoen verkooppunten als basis van de realisatie van het pand plaatsgevonden. De verwachte meerjaren-meetvraag van de waterschappen blijft hier momenteel nog op achter. AQUON volgt dit nauwlettend en blijft hierover het gesprek voeren met het platform opdrachtgevers.
Renterisico	Het risico van stijgende rentes is moeilijk te mitigeren, er mag niet gespeculeerd worden op rente stijgingen en/ of dalingen. Bij het aangaan van de leningen ten behoeve van de financiering zullen de verschillende opties worden besproken met het dagelijks bestuur.

Over de verkoop van de locatie Leiden is overeenstemming. De kans dat AQUON de locatie Tiel actiever aan derden zal moeten aanbieden is gestegen. Een voorziening voor een mogelijk boekwaardeverlies hiervoor is reeds in de business case opgenomen.

Het niveau van compensatie medewerkers in verband met de verhuizing naar Houten dreigde in de afstemming met de vakbonden onacceptabel te stijgen. Inmiddels zijn AQUON en de bonden door bemiddeling weer on speaking terms. Vooral nog wordt overeenkomstig het vigerende sociaal statuut gecompenseerd, maar zowel AQUON als de bonden willen graag extra compenseren aan medewerkers, die onevenredig nadeel van de verhuizing ondervinden. AQUON heeft binnen de projectbegroting hiervoor beperkt extra middelen.

De uitgangspunten van de businesscase zijn door de verwachte toetreding van een nieuwe eigenaar in 2026 opnieuw achterhaald. Omdat het een extra waterschap betreft is de verwachting dat de extra werkzaamheden vergelijkbaar zijn met die van de andere waterschappen en relatief eenvoudig binnen de nieuwbouw inpasbaar zijn. Na de verhuizing zal dit in 2025 definitief bepaald worden. Een nieuwe eigenaar zal pas toetreden nadat het bestuurlijke besluitvormingsproces is doorlopen waarbij deze aspecten doorgerekend zijn.

Voor het eind van het jaar zal de laatste lening voor een bedrag van circa 2 tot 3 miljoen euro (afhankelijk van opbrengst panden) worden afgesloten. Het overzienbare sentiment op de rentemarkt is zodanig dat deze laatste lening waarschijnlijk tegen een relatief laag rentepercentage afgesloten kan worden.

RISICO'S M.B.T. ORGANISATORISCHE ASPECTEN

In de programmabegroting 2022 zijn risico's met betrekking tot organisatorische aspecten benoemd. De genoemde risico's zijn nog steeds opportuun. Actueel hierin zijn:

RISICO	BEHEERSINGSMATREGEEL
Werkmethodes en/of werkpakketten wijzigen	Frequent contact en overleg met waterbeheerders (klant) zorgt dat AQUON hier tijdig op kan inspelen
AQUON kan ontwikkelingen in automatisering complexiteit technologie niet aan	Door middel van het SPP inspelen op vereiste professionaliteit (opleiding en -niveau), een goede make/buy afweging en regie op uitbesteed werk. Daarnaast is een passend (oplopend) investeringsniveau in IT een vereiste voor de toekomst. Hiervoor moet voldoende financieel draagvlak gecreëerd worden.
Financieel risico van een productiedaling en/of productiestijging	Het kosten-verrekeningsysteem voor de deelnemende waterschappen geeft antwoord op een individuele productieverandering. Een deelnemend waterschap staat voor drie jaar borg voor het relatieve aandeel in de vaste kosten. Met de halfjaarrapportage worden de deelnemers geïnformeerd over de inschatting van de eindafrekening.
Accreditatie verlies	AQUON schakelt de RvA in om de kwaliteitsnormen te blijven behalen. Kwaliteit coördinatoren binnen AQUON signaleren afwijkingen en maken deze zichtbaar in evaluaties.
Informatie veiligheid (cybercriminaliteit)	Informatie veiligheid is ondergebracht in een aparte portefeuille en is daarmee een vast onderwerp voor de vergaderingen van het dagelijks bestuur.
Innovatiekracht neemt af door druk op prijs per verkooppunt	AQUON financiert haar innovaties binnen het programma laboratorium met de huidige operatie. Bij een mogelijke stagnatie van de meetvraag en/of te hoge stijging van de prijzen staat dit onder druk omdat innovaties dan te veel op de prijs per VP drukken. Om het gewenste niveau van innovatie te blijven vasthouden is stabiliteit en groei van de meetvraag een voorwaarde.
Kwaliteitsverschil strategische operationele partners	AQUON beoordeelt de kwaliteit van de opgeleverde analyses door de leveranciers conform de door haar geldende kwaliteitseisen.

Veranderingen in werkmethodes en werkpakketten doen zich voor, maar hebben in 2024 niet tot verstoringen of andere risico's geleid. In het innovatieprogramma en door het kennisniveau/gedrevenheid van key-medewerkers zijn de veranderingen pro-actief onder controle.

De complexiteit van de automatisering is een aandachtspunt, waarbij vooralsnog de prioriteit op centraal bedrijfsniveau bij uitbesteding van de infrastructuur is gelegd met beheer, informatieveiligheid en primaire bedrijfssturing via SampleManager in eigen beheer. De prioriteit is naar beneden bijgesteld voor het onderwerp bigdata-analyse van waterkwaliteitsgegevens.

De kwaliteit is door de Raad voor Accreditatie in 2024 positief beoordeeld en de accreditatie is verlengd. Ook de management-beoordeling over 2023 geeft een positief beeld over de kwaliteit van de AQUON organisatie.

Het bewustzijn van bestuur, directie, management en verantwoordelijke functionarissen voor informatiebeveiligingsrisico's is gestegen, alsook de aandacht en aanpak van dit onderwerp. In 2024 is het beleidsvoornemen geformuleerd om AQUON voor NEN-EN-ISO 27001 te gaan certificeren als structurele oplossing om aan de Baseline Informatieveiligheid Overheden te voldoen

In 2024 is geen druk op de innovatie-agenda ontstaan. Noodzakelijke investeringen en innovaties konden vanuit de reguliere opdrachtenstroom worden gefinancierd. Wel ervaren wij van tijd tot tijd druk op de opdrachtenstroom bij individuele waterschappen. AQUON heeft weinig tot geen signalen ontvangen in 2024 dat opdrachten buiten AQUON om aan derden worden gegund door waterschappen, hetgeen overigens in tegenspraak met de GR-afspraken zou zijn.

Er hebben zich in het eerste half jaar van 2024 geen kwaliteitsissues bij onze uitbestedingspartners voorgedaan. Wel is AQUON bezig met het zelf uit gaan voeren van bepaalde lage grenzen analyses, die de waterschappen eisen, maar welke de afgelopen twee jaren met veel te lange doorlooptijden extern zijn uitbesteed. Andere commerciële partners wilden deze analyses in kleine aantallen niet ontwikkelen en uitvoeren.

RISICO'S M.B.T. PERSONELE ASPECTEN

RISICO	BEHEERSINGSMATREGEN
<p>Personeelsverloop (mede als gevolg van centralisatie):</p> <p>Kennis en productieverlies</p>	<p>Vooraf voor specialistische en hydrobiologische onderzoeken is het van belang dat kennis wordt behouden. Voor medewerkers worden maatregelen uitgewerkt zodat kennisbehoud centraal staat. De managers hebben hiervoor een strategische personeelsplanning voor hun team opgesteld met mitigerende maatregelen.</p>
<p>Personeelstekort kwantitatief en kwalitatief door groei AQUON en door arbeidsmarkt onder druk</p>	<p>In 2023 heeft AQUON het actualiseren van haar functiebeschrijvingen en deze laten wegen volgens het FuWa afgerond. Op deze manier sluit AQUON aan bij de waterschappen. Intern is een referralprogramma opgezet waarbij bij succesvol aandragen van een kandidaat een financiële tegemoetkoming wordt uitgekeerd aan de medewerker.</p>
<p>Veranderende meetvraag: onvoldoende kennis en expertise medewerkers</p>	<p>AQUON stelt een opleidingsbudget beschikbaar voor haar medewerkers om zich bij te scholen en verder te ontwikkelen. Daarnaast worden intern ook medewerkers opgeleid om op een hoger ervaringsniveau te kunnen functioneren.</p>
<p>Uitvalrisico expertrollen (directie/management)</p>	<p>Binnen het managementteam is er voor de korte termijn vervanging een horizontale vervanging afgesproken.</p>

AQUON heeft in het eerste half jaar van 2024 haar vacatures relatief goed met werving kunnen vervullen voor de standaard operatie. Wel valt op dat vooral jongere hooggeschoolde medewerkers met een tot twee jaar AQUON-ervaring waardevol zijn voor zowel waterschappen als andere organisaties en bedrijven en soms versneld kiezen voor een volgende carrierestap buiten AQUON. Op zich is dit een compliment voor de kansen, die medewerkers bij AQUON krijgen, maar niet altijd gewenst in het kader van kennisbehoud en innovatie.

Wel is de prioriteit van big data analyse m.b.t. waterkwaliteitsgegevens verlaagd. De waterschappen zien dit nog altijd als haar eigen opgave, waarbij AQUON door haar toegang tot gebiedoverschrijdende data additionele inzichten zou kunnen verschaffen.

BIJLAGEN

BIJLAGE

PRO-FORMA BEREKENING AFREKENEN MET OPDRACHTGEVERS

AQUON heeft inmiddels de productiecijfers tot en met de maand juli inzichtelijk. Meer informatie over de gerealiseerde productie is opgenomen in het rapport op bladzijde 20 gerealiseerde productie in het programma laboratorium activiteiten.

AQUON heeft op basis van de gerealiseerde productiecijfers van het eerste halfjaar 2024 door middel van een extrapolatie de verwachte jaarproductiecijfers berekend. Verwacht kan worden dat de werkelijke productie in de jaarcijfers zullen afwijken. Deze benadering geeft met nadruk niet meer dan een inschatting.

Op basis van de extrapolatie wordt zichtbaar dat de verwachte jaarproductie tussen de negen opdrachtgevers ten opzichte van de opgegeven (begrote) productie sterk beweegt. De uiteindelijke kostenverdeling wordt (deels) bepaald door de gerealiseerde productie. Een eventuele stijging en/of daling in productie heeft een na-ijleffect in de drie opvolgende jaren. Door deze beweging zal het een voelbare uitwerking krijgen op de verwachte jaarlijkse kostenafrekening en kostenverdeling.

Om inzicht te geven aan opdrachtgevers over mogelijke financiële consequenties heeft AQUON deze extrapolatie van verwachte jaarproductiecijfers doorgerekend op basis van afgerond 34,95 miljoen euro aan organisatiekosten en een reguliere productie van 16,6 miljoen verkooppunten.

Bijgaand een uitwerking, welke gezien kan worden als een pro-forma berekening.

Deze berekening bevat nadrukkelijk veel aannames en geeft als vanzelfsprekend geen rechten. Het is een schatting en geeft deelnemende waterschappen informatie om hun eigen financiële verplichtingen te (her-)beoordelen.

Bijdrage regeling Programma 1								
2024	Totale kosten in dit programma excl. NRS: 33.748						NRS	
	Vaste kosten		Variabele kosten			Kosten excl. NRS	Afrekening NRS	Totale kosten
	Procent	Bedrag	Productie	Procent	Bedrag			
Aa en Maas	11,5%	2.919	1.878.450	11,3%	957	3.877	72	3.948
Brabantse Delta	9,9%	2.509	1.914.027	11,6%	976	3.484	150	3.634
De Dommel	8,3%	2.092	1.521.944	9,2%	776	2.868	72	2.940
Delfland	8,1%	2.054	1.720.697	10,4%	877	2.931	46	2.977
Hollandse Delta	15,1%	3.818	2.002.210	12,1%	1.020	4.839	182	5.021
Rijnland	16,1%	4.065	2.852.275	17,2%	1.454	5.519	189	5.708
Rivierenland	16,3%	4.119	2.389.473	14,4%	1.218	5.337	273	5.610
Schieland en de Kr.	6,4%	1.610	841.436	5,1%	429	2.039	78	2.117
Stichtse Rijnlanden	8,4%	2.124	1.433.106	8,7%	730	2.854	143	2.997
Totaal	100,0%	25.311	16.553.618	100,0%	8.437	33.748	1203	34.950

NB: door afronding per waterschap/hoogheemraadschap gering verschil t.o.v. totaal.

HALFJAARRAPPORT 2024

SEPTEMBER 2024
